

Byggherreforskriften

Konkurransesgrunnlag

Informasjonsansvar

Tvisteløsning

Forsinkelse

Foreldelse

Tredjemannsansvar

Beskrivelser

Rådgiverrett

DAK

Direktekrav

Kontrahering

NS 8401

Om rådgivning i bygge-
og anleggsprosjekter

Byggeleder

Culpa

NS 8404

ANNE CATHRINE RØED

Skisseprosjekt

Geoteknisk rådgivning

Dagmulkt

Profesjonsansvar

Skaderisiko

Byggherreforskriften

HMS-koordinator

Grov uaktsomhet

Direktekrav

Ansvarlig søker

Arkitekt

Avtalt risikoovergang

Gruppekontrakt

NS 8402

NS 8403

Solidaransvar

Immaterielle ytelser

Rådgiverfeil

Funksjonsbeskrivelser

Honorarbudsjet

Bygningskunst

Byggelederfeil

Bind I

Ansvarlig foretak

Ansvarsforsikring

JUSTINIAN

Rådgiverrett

Om rådgivning i bygge- og anleggsprosjekter

Anne Cathrine Røed

Rådgiverrett

Om rådgivning i bygge- og anleggsprosjekter

Bind I og II

JUSTINIAN

2021

© Anne Cathrine Røed og Justinian AS, Oslo 2021

1. utgave

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverkslovens bestemmelser. Eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring er derfor kun tillatt med hjemmel i lov eller særskilt avtale.

Omslagsdesign: Bardus Design

Sats: Justinian

Trykk og innbinding: Livonia Print SIA, Latvia

ISBN 978-82-997169-2-5

Bind I og bind II

Henvendelser om denne boken kan rettes til Justinian AS

E-mail: forlegger@justinian.no

URL: <https://justinian.no>

I boken benyttes begrepet «rådgivere» gjerne som en fellesbetegnelse på ulike oppdragstakere. Med mindre annet fremkommer av sammenhengen er dette da ment å omfatte også de prosjekterende, prosjektledere, byggeledere og uavhengige kontrollører, – og således alle de funksjonene som omfattes av rådgiverstandardene.

Skriveprosessen ble i all hovedsak ble avsluttet våren 2020. Noen tilføyelser er gjort etter dette. Prosessen med selve utgivelsen har imidlertid som nevnt også tatt sin tid. Dette skyldes blant annet at «boken» har blitt til «bøker». Når jeg nå setter formell sluttstrek er vi over i senhøsten 2020 – og noen spredte ajourføringer har kommet til, herunder Høyesteretts dom av 20. november 2020 om reklamasjon.

Tusen takk til min far, Jan Erik Røed, som har brukt store deler av sin pensjonstilværelse i høst til å bidra med språkvask og korrektur. Det har vært til uvurderlig hjelp i en forsinket innspurt.

God lesning!

Anne Cathrine Røed
Sandvika, november 2020

Kapitteloversikt

Bind I

- 1 TEMAET FOR BOKEN 31
- 2 OVERORDNET OM RÅDGIVERNES ROLLE OG ANSVAR 61
- 3 KONTRAHERING AV RÅDGIVERE 93
- 4 INTRODUKSJON AV RÅDGIVERSTANDARDENE 111
- 5 GENERELLE KRAV TIL RÅDGIVEREN 139
- 6 RÅDGIVERENS YTELSE 167
- 7 KRAV TIL OPPDRAGETS GJENNOMFØRING 181
- 8 PARTENES GENERELLE PLIKTER 223
- 9 PARTENES KOMMUNIKASJON 247
- 10 OVERDRAGELSE OG TILTRANSPORT 301
- 11 RETTIGHETER TIL PROSJEKTMATERIALET 321
- 12 SÆRLIG OM BRUKEN AV BIM 377
- 13 ANSVARSFORSIKRING 389
- 14 OPPDRAGETS FREMDRIFT 419
- 15 FORSINKELSE FRA RÅDGIVERENS SIDER 493
- 16 VEDERLAG 531

Bind II

- 17 ENDRINGER OG TILLEGG I YTELSEN 643
- 18 HONORARJUSTERING OG TILLEGGSHONORAR 673
- 19 FAKTURERING, SLUTTOPPGJØR OG BETALING 669
- 20 NÆRMERE OM PROFESJONSANSVARET 733
- 21 GROV UAKTSOMHET OG FORSETT 815
- 22 MISLIGHOLDSSANKSJONER 841
- 23 FORHOLDET TIL FLERE ANSVARLIGE 911
- 24 REKLAMASJON OG FORELDELSE 929
- 25 TILBAKEHOLD OG STANSING 981
- 26 OPPHØR AV KONTRAKTSFORPLIKTELSEN 999
- 27 OPPFØLGNING I FORHOLD TIL OFFENTLIG
MYNDIGHET 1041
- 28 TREDJEMANNSANSVAR 1071
- 29 KORT OM TVISTELØSNING 1088
- 30 REGISTRE 1097

Innholdsoversikt

BIND I

- 1 TEMAET FOR BOKEN 31
 - 1.1 Hva fremstillingen omhandler 31
 - 1.1.1 Begrepsbruk og avgrensning 31
 - 1.1.2 Kjennetegn ved rådgiverens virksomhet – introduksjon av profesjonsansvaret 34
 - 1.1.3 Rettslig plassering 38
 - 1.1.4 Forholdet til entrepriseretten 41
 - 1.1.5 Finnes det en egen «rådgiverrett»? 42
 - 1.2 Kort om rettskildebildet 43
 - 1.2.1 Norsk rett 43
 - 1.2.2 Standardavtaler i andre land 48
 - 1.2.3 Modellovgivning 50
 - 1.3 Forholdet til bakgrunnsretten 53
 - 1.3.1 Hva menes med bakgrunnsretten? 53
 - 1.3.2 Særlig om utfylling av bakgrunnsretten 55
- 2 OVERORDNET OM RÅDGIVERNES ROLLE OG ANSVAR 61
 - 2.1 Karakteristiske trekk ved rådgivning i bygge- og anleggsprosjekter 61
 - 2.2 Kort om de ulike aktørene i bygge- og anleggsprosjekter 63
 - 2.3 Organisasjonsmessig plassering 69
 - 2.3.1 Kort om de tradisjonelle entreprismodellene 69
 - 2.3.2 Valg av entreprisform 72
 - 2.3.3 Samarbeids- og partneringmodeller 75
 - 2.4 Ansvars- og risikofordelingen mellom de ulike aktørene 79
 - 2.4.1 Betragtninger om «risiko» 79
 - 2.4.2 Kontraktsrettens grunnleggende funksjonsfordeling 81
 - 2.4.3 Skillet mellom prosjektering og utførelse 83
 - 2.5 Kort om rådgivernes forpliktelser og ansvar 87

INNHOLDSOVERSIKT

- 3 KONTRAHERING AV RÅDGIVERE 93
 - 3.1 Innledning 93
 - 3.2 Offentlige oppdragsgiveres anskaffelser 94
 - 3.2.1 Overordnet om anskaffelsesregelverket 94
 - 3.2.2 Kort om ulike anskaffelsesprosedyrer 96
 - 3.2.3 Særlig om plan- og designkonkurranser ved offentlige anskaffelser 99
 - 3.3 Private anskaffelser 101
 - 3.4 Ulike kontraktsformer 103
 - 3.5 Særlig om gruppekontrakter – prosjekteringsgrupper mv. 105
 - 3.6 Særlig om bistand der oppdragsgiver er forbruker 107

- 4 INTRODUKSJON AV RÅDGIVERSTANDARDENE 111
 - 4.1 Tilblivelsen av rådgiverstandardene 111
 - 4.2 Viktigheten av avtaleregulering 113
 - 4.3 Kort om de ulike standardene og bruken av disse 114
 - 4.4 Vedtakelse av standardavtaler 119
 - 4.5 Kort om tolkning av bransjeavtaler 121
 - 4.6 Spesielle kontraktsbestemmelser 123
 - 4.6.1 Bruken av individuelle tilleggsbestemmelser 123
 - 4.6.2 Kollisjon mellom standardvilkår - «Battle of forms» 125
 - 4.6.3 Særlig om back to back-klausuler 126
 - 4.7 Kontraktenes oppbygning 128
 - 4.7.1 «Kontrakten» og «kontraktsdokumentene» 128
 - 4.7.2 Prioritetsbestemmelser - Trinnhøyden – rangrekkefølge 133

- 5 GENERELLE KRAV TIL RÅDGIVEREN 139
 - 5.1 Grunnleggende krav til rådgiverens virksomhet 139
 - 5.1.1 Personlig utførelse eller utførelse ved foretak 139
 - 5.1.2 Krav til faglig kompetanse 139
 - 5.1.3 Krav til organisasjonens utforming og størrelse 141
 - 5.1.4 Krav til eget kvalitetsstyringssystem 143
 - 5.2 Krav til uavhengighet 145
 - 5.2.1 Plikt til å opptre uavhengig 145
 - 5.2.2 Krav til varsling av interessekonflikter mv. 147
 - 5.2.3 Brudd på kravet til uavhengighet og varsling 148
 - 5.3 Bruk av ansatte og kontraktsmedhjelpere 149

- 5.3.1 Bruk av egne ansatte 149
- 5.3.2 Adgangen til å benytte kontraktsmedhjelpere 152
- 5.3.3 Kontraktsmedhjelper for hvem? 152
- 5.3.4 Dekningsmessighet under ansvarsforsikring 153
- 5.3.5 Identifikasjon 154
- 5.4 Direktekrav i kontraktskjeden 158

- 6 RÅDGIVERENS YTELSER 167
- 6.1 Krav til angivelse av oppdraget 167
- 6.2 Behovet for spesifisering av rådgiverens ytelser 170
- 6.3 Nærmere om angivelsen av rådgivernes ytelser 170
 - 6.3.1 Særskilte ytelsesbeskrivelser 172
 - 6.3.2 Minimumsbeskrivelse i NS 8403 175
 - 6.3.3 Forhold som påvirker rådgiverens oppgaver 175
 - 6.3.4 Typiske rådgiveroppgaver fordelt på ulike faser 175

- 7 KRAV TIL OPPDRAGETS GJENNOMFØRING 181
- 7.1 Gjennomføring i samsvar med avtalte krav 181
- 7.2 Gjennomføring i samsvar med offentligrettslige krav 184
 - 7.2.1 Generelt 184
 - 7.2.2 Endrede myndighetskrav underveis i prosjektet 187
 - 7.2.3 Forholdet til offentlige tillatelser og informasjon fra det offentlige 189
 - 7.2.4 Særlig om forholdet til sikkerhet, helse og arbeidsmiljø 193
 - 7.2.5 Konsekvensene av at det foreligger brudd på offentligrettslige krav 194
- 7.3 Gjennomføring i samsvar med god faglig standard 194
- 7.4 Særlig om «god skikk» og bransjenormer 197
- 7.5 Særlig om kvaliteten på prosjekteringsmateriale 201
 - 7.5.1 Prosjekteringsmaterialets detaljeringsgrad 201
 - 7.5.2 Bruk av prosesskoder 203
 - 7.5.3 Bruk av funksjonskrav – synspunkter på «funksjonskontrakter» 206
 - 7.5.4 Bruk av referanseobjekter 208
 - 7.5.5 Særlig om bruk av systemleveranser og prefabrikkerte bygningskomponenter 209
 - 7.5.6 Grunnleggende krav til klarhet 211
 - 7.5.7 Håndtering av motstrid 214

INNHOLDSOVERSIKT

- 7.6 Utviklingsrisikoen 216
- 8 PARTENES GENERELLE PLIKTER 223
 - 8.1 Samarbeids- og lojalitetsplikt 223
 - 8.1.1 Generell samarbeids- og lojalitetsplikt 223
 - 8.1.2 Gjensidig underrettingsplikt 225
 - 8.2 Taushetsplikt 227
 - 8.2.1 Rekkevidden av partenes taushetsplikt 227
 - 8.2.2 Hva slags opplysninger som er omfattet 228
 - 8.2.3 Unntak med hensyn til prosjektgjennomføring 229
 - 8.2.4 Taushetsplikt der det offentlige er oppdragsgiver 230
 - 8.3 Rådgiverens særlige omsorgsplikter 231
 - 8.3.1 Rådgiverens informasjonsplikt 231
 - 8.3.2 Veilednings- og frarådingsplikt 233
 - 8.3.3 Plikt til samarbeid og samordning med andre 236
 - 8.4 Oppdragsgiverens medvirkningsplikt 239
 - 8.4.1 Alminnelig medvirkningsplikt 240
 - 8.4.2 Oppdragsgivers opplysningsplikt 240
 - 8.4.3 Plikt til oversendelse av grunnlagsmateriale 241
 - 8.4.4 Oppdragsgiverens samordningsplikt 242
 - 8.4.5 Svikt i oppdragsgiverens medvirkning 243
- 9 PARTENES KOMMUNIKASJON 247
 - 9.1 Opptreden ved representanter 247
 - 9.1.1 Plikt til å utpeke representanter 247
 - 9.1.2 Konsekvensene av at det ikke er utpekt noen representant 248
 - 9.1.3 Utskiftning av representanten og utførende «hjelpere» 249
 - 9.2 Representantens kompetanse til å opptre på vegne av sin part 250
 - 9.2.1 Generalfullmakt 250
 - 9.2.1 Rekkevidden av fullmaktene 252
 - 9.2.3 Innskrenkninger i generalfullmakten? 253
 - 9.2.4 Videredelegering av kompetanse? 254
 - 9.3 Rådgiverens kompetanse til å opptre på vegne av oppdragsgiveren 255
 - 9.3.1 Hvilke fullmakter anses å foreligge? 255

- 9.3.2 Byggeleders minimumsfullmakt 257
- 9.3.3 Stillingsfullmakt eller sedvanemessig fullmakt 259
 - 9.3.3.1 Foreligger det noen fullmakt ut fra sedvane? 259
 - 9.3.3.2 Forholdet mellom sedvane og rådgiverstandardene 265
 - 9.3.3.2 Dagens håndtering av sedvanebaserte fullmakter 267
- 9.3.4 Forholdet til entreprenørstandardene 268
 - 9.3.4.1 Forskjellen på rett og legitimasjon 268
 - 9.3.4.2 Legitimasjon som utpekt «representant» 269
 - 9.3.4.3 Legitimasjon i kraft av opptreden på byggemøter 270
 - 9.3.4.4 Legitimasjon til å utstede endringsordre og instruks om endringsarbeid 272
 - 9.3.4.5 Avklaring mellom rådgiverstandardene og entreprisestandardene 273
- 9.3.5 Uanmodet handleplikt 275
- 9.3.6 Overskridelse av fullmakt 276
- 9.3.7 Bundet i kraft av konkludent atferd. Kombinasjons- eller toleransefullmakt 277
- 9.4 Krav til kommunikasjonen 280
 - 9.4.1 Innledning 280
 - 9.4.2 Adressater for kommunikasjonen 282
 - 9.4.3 Krav til kommunikasjonsformen 285
 - 9.4.3.1 Krav til skriftlighet 285
 - 9.4.3.2 Særlig om elektronisk varsling 287
 - 9.4.3.3 Varsel gjennom referat eller protokoll 289
- 9.5 Særlig om varsling 292
 - 9.5.1 Gjelder det et krav til reaksjon ved for sent fremkommet varsel? 292
 - 9.5.2 Unnlatt oppfølging av formalsystem 294
- 10 OVERDRAGELSE OG TILTRANSPORT 301
 - 10.1 Overdragelse av forpliktelser 301
 - 10.1.1 Adgangen til overdragelse 301
 - 10.1.2 Krav om sikkerhstillelse fra den nye oppdragsgiveren 303
 - 10.1.3 Tiltransport av den prosjekterende til totalentreprenør 305
 - 10.1.4 Tiltransport til rådgiver 306

INNHOLDSOVERSIKT

- 10.1.5 Virkningen av overdragelsen/tiltransporten 307
- 10.2 Overføring av risikoen for utført prosjektering 309
- 10.3 Overdragelse av rettigheter 316

- 11 RETTIGHETER TIL PROSJEKTMATERIALET 321
 - 11.1 Innledning 321
 - 11.2 Rettighetene til prosjektmateriale 323
 - 11.2.1 Oppdragsgivers rett til å få prosjektmaterialet utlevert 323
 - 11.2.2 Hvilke rettigheter følger av rådgiverstandardene? 328
 - 11.2.3 Særlig om opphavsrettslig vern 334
 - 11.2.3.1 Innledning 335
 - 11.2.3.2 Hvilket vern har et «åndsverk»? 336
 - 11.2.3.3 Vilkår for å oppnå beskyttelse som åndsverk 338
 - 11.2.3.4 Særlig om verkshøyde for bygningskunst 340
 - 11.2.3.5 Retten til å foreta endringer, bearbeidelse og nye selvstendige verk 345
 - 11.2.3.6 Ulovlig etterlikning eller utnyttelse 348
 - 11.2.3.7 Vern av tekniske tegninger og beregninger 350
 - 11.2.3.8 Vern av planer og plantegninger og liknende 354
 - 11.2.3.9 Vern for BIM-modeller 356
 - 11.3 Overdragelse av rettighetene til opphavsrettslig beskyttet materiale 359
 - 11.3.1 Adgangen til å overdra opphavsretten 359
 - 11.3.2 Uklarhet om hva som er overdratt 360
 - 11.3.3 Rett til rimelig vederlag som følge av overdragelse 361
 - 11.3.4 Overdragelse i kraft av oppdragsforholdet? 363
 - 11.4 Vern etter markedsføringsloven 365
 - 11.5 Rådgiveres oppbevaringsplikt 369
 - 11.5.1 Plikt til oppbevaring av prosjektmateriale 370
 - 11.5.2 Varigheten av oppbevaringsplikten 370
 - 11.5.3 Krav til oppbevaringen 371

- 12 SÆRLIG OM BRUKEN AV BIM 377
 - 12.1 Kort om BIM 377
 - 12.2 BIM og NS-kontraktene 379

- 12.3 Særskilte avklaringsbehov 381
- 12.4 Egen funksjon som BIM-koordinator 385

- 13 ANSVARFORSIKRING 389
 - 13.1 Krav om ansvarsforsikring 389
 - 13.1.1 Innledning 389
 - 13.1.2 Krav til dekningsmessighet 390
 - 13.2.3 Tidsmessig rekkevidde av forsikringsansvaret 382
 - 13.2.4 Avtale om annen dekningsmessighet 394
 - 13.2.5 Enkelte standard unntaksvilkår 395
 - 13.2.5.1 Oversikt 395
 - 13.2.5.2 Unntak for kontraktsarbeider, herunder omprosjektering 397
 - 13.2.5.3 Tilsagn om pris og tid 399
 - 13.2.5.4 Garantitilsagn 399
 - 13.2.5.5 Meransvar i totalentrepriser 399
 - 13.2.5.6 Ansvar for forsinket fremdrift, herunder ansvar for dagbøter 401
 - 13.2.5.7 Forsikring i forhold til underrådgivere 401
 - 13.2.5.8 Unntak ved blandede interesser og økonomiske interesser 403
 - 13.2.5.9 Ansvar dekket under særskilt prosjektforsikring 405
 - 13.2.6 Beløpmessige grenser for forsikringsansvaret 405
 - 13.2.7 Ett eller flere skadetilfeller 406
 - 13.2.8 Krav til forsikringsbevisets utforming og kontroll 409
 - 13.3 Meldeplikt under ansvarsforsikringen 411
 - 13.4 Krav mot ansvarsforsikringsselskapet 412
 - 13.5 Foreldelse av ansvarsforsikringskrav 414

- 14 OPPDRAGETS FREMDRIFT 419
 - 14.1 Plikt til forsvarlig fremdrift 419
 - 14.1.1 Overordnet om fremdriftsansvaret 419
 - 14.1.2 Oppstart av oppdraget 420
 - 14.1.3 Krav til tidsmessig gjennomføring 420
 - 14.1.4 Særlig om rasjonell og forsvarlig gjennomføring 422
 - 14.1.5 Særlig om parallell prosjektering 424
 - 14.1.6 Utarbeidelse og bruk av fremdriftsplaner 426
 - 14.1.6.1 Utarbeidelse av fremdriftsplaner 426

INNHOLDSOVERSIKT

- 14.1.6.2 Varsling ved avvik fra planen 428
- 14.1.6.3 Virkninger av fremdriftsplanen 429
- 14.1.7 Fremdriftsmessig tilpasning til øvrige aktører 431
- 14.1.8 Hvem eier «slakken»? 432
- 14.1.9 Varsling av forsinket fremdrift 434
- 14.2 Bruk av leveranseplaner og ressursplaner 435
 - 14.2.1 Innledning 435
 - 14.2.2 Den prosjekterendes leveranseplaner iht. NS 8401 436
 - 14.2.2.1 Utarbeidelse av leveranseplaner 436
 - 14.2.2.2 Oppdragsgiver rett til å fastsette leveranseplan 439
 - 14.2.2.3 Justering av planen 441
 - 14.2.3 Bemannings- og ressursplaner 442
 - 14.2.3.1 Utarbeidelse og bruk av ressursplan 442
 - 14.2.3.2 Varsel om avvik og behov for endring 444
 - 14.2.3.3 Betydningen av en bemannings- eller ressursplan 445
- 14.3 Rett til fristforlengelse 446
 - 14.3.1 Innledning 446
 - 14.3.2 Fristforlengelse på grunn av forhold utenfor kontroll (force majeure) 448
 - 14.3.2.1 Vilkårene for fristforlengelse 448
 - 14.3.2.2 Særlig om hindringer i egen virksomhet 454
 - 14.3.2.3 Særlig om hindring hos underrådgivere og andre hjelpere 455
 - 14.3.3 Fristforlengelse på grunn av oppdragsgiverens forhold 457
 - 14.3.4 Nærmere om kravet om at «fremdriften hindres» 459
 - 14.3.5 Bevisbyrden for årsakssammenheng 461
 - 14.3.6 Rådgiverens varsling av krav om fristforlengelse og tillegg 462
 - 14.3.6.1 Varsling i to trinn 462
 - 14.3.6.2 Kravet til reaksjonstid 465
 - 14.3.6.3 Konsekvensen av unnlatt eller for sen varsling 468
 - 14.3.6.4 Oppdragsgivers svarplikt 469
 - 14.3.7 Varsling når oppdragsgiveren trenger fristforlengelse? 470
 - 14.3.8 Beregning av fristforlengelse 471

- 14.3.9 Plikt til å begrense skadevirkningene 473
- 14.4 Forsering 474
 - 14.4.1 Hva menes med forsering 474
 - 14.4.2 Oppdragsgivers pålegg om forsering eller økt innsats 475
 - 14.4.2.1 Retten til å pålegge forsering eller økt innsats 477
 - 14.4.2.2 Begrensninger iplikten til å forsere 475
 - 14.4.2.3 Varsling ved forsering etter pålegg 477
 - 14.4.3 Oppdragstakerens rett til å forsere 478
 - 14.4.3.1 Begrensninger i valgfriheten 478
 - 14.4.3.2 Rett til å forsere ved avslag på fristforlengelse 481
 - 14.4.3.3 Krav til forutgående varsling 483
 - 14.4.3.4 Forholdet til tapsbegrensningsplikten 485
 - 14.4.3.5 Hva når utgiftene faktisk blir uforholdsmessig store? 486
 - 14.4.4 Kort om utgiftsdekning ved forsering 487
- 15 FORSINKELSE FRA RÅDGIVERENS SIDE 493
 - 15.1 Forsinkelsesbegrepet og forsinkelsesansvaret 493
 - 15.1.1 Når foreligger det forsinkelse 493
 - 15.1.2 Betydningen av konkrete frister ikke er avtalt 496
 - 15.1.3 Grensen mellom forsinkelse og rådgiverfeil 598
 - 15.1.4 Varsling av forsinkelse 500
 - 15.2 Sanksjoner ved forsinkelse 502
 - 15.2.1 Oversikt over sanksjoner ved forsinkelse 502
 - 15.2.2 Forholdet mellom dagmulkt og erstatning 504
 - 15.2.3 Dagmulkt eller erstatning? 506
 - 15.2.4 Krav til avtale om dagmulkt 508
 - 15.2.5 Beregning av dagmulkt 509
 - 15.2.5.1 Dagmulktens størrelse 509
 - 15.2.5.2 Beregningsgrunnlaget 510
 - 15.2.5.3 Dagmulktperioden 513
 - 15.2.5.4 Forholdet til delfrister 514
 - 15.2.5.5 Forholdet til forsinkelsesrenter 515
 - 15.2.6 Kravet til uaktsomhet ved forsinkelse i NS 8402 og NS 8404 516
 - 15.2.7 Omfanget av en eventuell erstatning 517
 - 15.2.8 Øvrige begrensninger av ansvaret 518
 - 15.2.8.1 Forholdsmessig begrensning av dagmulkt og

INNHOLDSOVERSIKT

- erstatning 518
- 15.2.8.2 Ansvar et ved kvalifisert skyld 520
- 15.2.8.3 Mulighet for lemping? 521
- 15.2.8.4 Plikt til å begrense skadevirkningene 523
- 15.2.9 Varsling av dagmulkt og erstatning 525
 - 15.2.9.1 Oppdragsgivers varslingsplikt 525
 - 15.2.9.2 Rett til avklaring av oppdragsgivers krav 527
- 16 VEDERLAG 531
- 16.1 Generelt om de ulike honorarformene 531
 - 16.1.1 Oversikt over ulike former for honorar 531
 - 16.1.2 Kort om vederlagsformatet i rådgiveravtalene 533
 - 16.1.3 Valg av fastpris og regningsarbeid 535
 - 16.1.4 Presumpsjon for honorar etter medgått tid 537
 - 16.1.5 Kombinasjon av fast pris og regningsarbeid 537
 - 16.1.6 Hvorvidt det foreligger fast pris eller regningsarbeid? 541
 - 16.1.7 Bruk av insentiver – målsum eller målpris 542
- 16.2 Honorering etter medgått tid 544
 - 16.2.1 Innledning 544
 - 16.2.2 Fastsettelse der det ikke er avtalt særskilte satser 546
 - 16.2.3 Hva som dekkes av timesatsene 548
- 16.3 Bruk av honorarbudsjetten eller kostnadsoverslag 550
 - 16.3.1 Oversikt 550
 - 16.3.2 Utarbeidelsen av honorarbudsjetten 550
 - 16.3.3 Utarbeidelsen av overslag over honoraret 552
 - 16.3.4 Prinsippene i budsjettet eller overslaget 554
 - 16.3.5 Betydningen av budsjettet eller overslaget 554
 - 16.3.6 Plikt til varslings ved overskridelse av budsjettet 557
 - 16.3.6.1 Krav til varslings 557
 - 16.3.6.2 Varsling «uten ugrunnet opphold» 560
 - 16.3.6.3 Krav til utforming av varselet 560
 - 16.3.6.4 Rekkevidden av varslingsplikten 561
 - 16.3.7 Virkningen av manglende eller for sen varslings 567
 - 16.3.8 Håndtering av en varslet overskridelse 567
- 16.4 Spesifikasjon og dokumentasjon av regningsarbeid 569
 - 16.4.1 Spesifikasjon av kostnader 569
 - 16.4.2 Rutinemessig fremleggelse 571
 - 16.4.3 Dokumentasjon av kostnader 572

- 16.4.4 Mislighold av oppgaveplikten 573
- 16.5 Oppdragsgivers kontroll av oppgavene av regningsarbeidet 575
 - 16.5.1 Betydningen av løpende attestasjon 575
 - 16.5.2 Oppdragsgivers plikt til å varsle innsigelser 577
 - 16.5.3 Nærmere om hvilke innsigelser som må fremmes 580
 - 16.5.4 Virkningen av at det ikke er fremsatt innsigelser i tide 581
- 16.6 Innsigelser om urasjonelt og uforsvarlig arbeid 582
 - 16.6.1 Innledning 582
 - 16.6.2 Forholdene må skyldes rådgiverens forhold 585
 - 16.6.3 Utgangspunktet for vurderingen 586
 - 16.6.4 Særlig om betydningen av honorarbudsjetten eller overslag 558
 - 16.6.5 Betydningen av etterfølgende kalkulasjoner eller taksering 591
 - 16.6.6 Betydningen av oppdragsgivers løpende håndtering 595
 - 16.6.7 En viss terskel 598
 - 16.6.8 Virkningen av at arbeidet er urasjonelt eller uforsvarlig 600
- 16.7 Fast pris 601
 - 16.7.1 Krav til spesifisering av ytelsene 601
 - 16.7.2 Særlig krav til utforming av konkurransegrunnlag basert på fastpriskontrakt 602
 - 16.7.3 Fastpris med grenser for tidsforbruk etter NS 8403 603
- 16.8 Inflasjonsjustering av vederlaget 605
- 16.9 Dekning av utgifter utover vederlag 608
 - 16.9.1 Utgiftsdekning må avtales særskilt 608
 - 16.9.2 Dekning av kopierings- og forsendelsesutgifter mv. 609
 - 16.9.3 Utgifter til annonsering og porto ved tilbudskonkurranse 610
 - 16.9.4 Reiseutgifter 610

BIND II

- 17 ENDRINGER OG TILLEGG I YTELSEN 643
 - 17.1 Generelt 643
 - 17.2 Endringsreglene i NS 8401 og NS 8404 644
 - 17.2.1 Pålegg om endring 644
 - 17.2.1.1 Oppdragsgivers endringskompetanse 644
 - 17.2.1.2 Krav til pålegget om endring 647
 - 17.2.1.3 Varsling ved «irregulære endringer» mv. 650
 - 17.2.1.3.1 Rådgiverens og kontrollørens varslingsplikt 650
 - 17.2.1.3.2 Oppdragsgiverens svarplikt 652
 - 17.2.1.4 Rett til å utføre endringer 653
 - 17.3 Pålegg om endring etter NS 8403 654
 - 17.3.1 Oppdragsgivers endringskompetanse 655
 - 17.3.2 Varsling ved pålegg om endring 657
 - 17.3.3 Byggelederen er ute av stand til å etterkomme pålegget 657
 - 17.4 Endringer etter NS 8402 og ved regningsarbeid 659
 - 17.5 Uenighet om endringsarbeid 660
 - 17.6 Forbudet mot vesentlige endringer i anskaffelsesregelverket 662
- 18 HONORARJUSTERING OG TILLEGGSHONORAR 673
 - 18.1 Tilleggshonorar etter NS 8401 og NS 8404 673
 - 18.1.1 Rett til tilleggsvederlag 673
 - 18.1.2 Fastsettelsen av tilleggsvederlag 673
 - 18.1.3 Endrede forutsetninger for opprinnelig prising 670
 - 18.2 Tilleggshonorar etter NS 8402 676
 - 18.3 Tilleggshonorar etter NS 8403 677
 - 18.3.1 Retten til tilleggsvederlag 677
 - 18.3.2 Varsling av krav på tilleggshonorar 679
 - 18.3.3 Fastsettelsen av tilleggshonoraret 682
 - 18.3.4 Spesifikasjon av kravet på tilleggsvederlag 683
 - 18.3.5 Nedjustering av fastpris der tidsrammen ikke nås 684
 - 18.4 Tilbud om fastpris for tilleggsarbeid 684

- 18.5 Kort om kontraktsrevisjon basert på bristende forutsetninger mv. 690

- 19 FAKTURERING, SLUTTOPPGJØR OG BETALING 695
 - 19.1 Fakturering av honorarkrav 695
 - 19.1.1 Prinsippet om fremdriftsbetaling 697
 - 19.1.2 Krav til faktureringen 699
 - 19.1.3 Krav om spesifikasjon og dokumentasjon 701
 - 19.1.4 Betalingsfrist 703
 - 19.1.5 Bruk av faktureringsplan 704
 - 19.1.6 Virkningen av betaling underveis 708
 - 19.2 Særlig om sluttoppgjør 709
 - 19.2.1 Særskilt sluttoppgjør 709
 - 19.2.2 Oversendelse av slutfaktura og sluttoppgjør 710
 - 19.2.3 Angivelse av alle krav 710
 - 19.2.4 Betydningen av forbehold 713
 - 19.2.5 Tvil om det foreligger sluttoppgjør eller ikke 714
 - 19.2.6 Frist for innsendelse av slutfaktura 715
 - 19.2.7 Hva med oppdragsgiverens innsigelser? 718
 - 19.2.8 Betaling av sluttoppgjør 719
 - 19.3 Foreldelse av honorarkrav 720
 - 19.3.1 Foreldelse etter foreldelseslovens alminnelige frist 720
 - 19.3.2 Friststart for treårsfristen 721
 - 19.3.2.1 Utgangspunktet for friststart 721
 - 19.3.2.2 Betydningen av betalingsbestemmelser 723
 - 19.3.2.3 Betydningen av fremdriftsbetaling og sluttoppgjør 725
 - 19.4 Kort om betalingsmislighold 725
 - 19.4.1 Forsinket eller uteblitt betaling 725
 - 19.4.2 Plikt til å betale rente 726
 - 19.4.3 Rett til stans i arbeidene og hevning 729

- 20 NÆRMERE OM PROFESJONSANSVARET 733
 - 20.1 Utgangspunktet for ansvarsvurderingen 733
 - 20.2 Overordnet om aktsomhetsnormen 734
 - 20.3 Tidspunktet for aktsomhetsvurderingen 744
 - 20.4 Avtalens betydning for aktsomhetsvurderingen 745
 - 20.5 Nærmere om culpanormen 753

INNHOLDSOVERSIKT

- 20.5.1 Generelt 753
- 20.5.2 Handlingens skadeevne eller skaderisiko 754
- 20.5.3 Betydningen av hvilke forpliktelser som er brutt 756
- 20.5.4 Betydningen av misligholdets omfang 758
- 20.5.5 Betydningen av oppdragsgivers forhold 759
 - 20.5.5.1 Innledning 759
 - 20.5.5.2 Oppdragsgiverens profesjonalitet og fagkunnskap 760
 - 20.5.5.3 Oppdragsgiverens organisering 762
 - 20.5.5.4 Oppdragsgivers kontroll eller godkjenning 763
- 20.6 Bevisbyrden for brudd på aktsomhetsnormen 765
- 20.7 Visse ansvarssituasjoner 771
 - 20.7.1 Betydningen av typetilfeller 771
 - 20.7.2 Ansvar for brudd samarbeids- og lojalitetsplikter 773
 - 20.7.3 Ansvar for manglende grunnundersøkelser og andre forundersøkelser 775
 - 20.7.4 Ansvar for svakheter ved valg av metoder og materialer 779
 - 20.7.5 Ansvar for feil i konkurransegrunnlag og tekniske beskrivelser 783
 - 20.7.6 Ansvar for feil i tegninger/øvrige prosjektering 785
 - 20.7.7 Ansvar ved feil ved kontrahering av øvrige aktører 786
 - 20.7.8 Ansvar for feil ved utførelsen 788
 - 20.7.9 Ansvar for tidsmessig gjennomføring 790
 - 20.7.10 Ansvar for feilhåndtering ved innhenting av tillatelser 792
 - 20.7.11 Ansvar for kontraktshåndtering 794
 - 20.7.12 Ansvar for økonomiske forhold 796
 - 20.7.12.1 Ansvar for prosjektets økonomi - budsjettansvar 796
 - 20.7.12.2 Rapportering til oppdragsgiveren 800
 - 20.7.12.3 Ansvar for økonomisk oppfølging 801
 - 20.7.12.4 Varslingsplikt for rådgiveren 803
 - 20.7.12.5 Oppfølging av sikkerhetstillelser og entreprenørens likviditet
 - 20.7.13 Ansvar for kontroll- og tilsynsoppgave 804
 - 20.7.14 Ansvar ved utøvelsen som ansvarlig foretak 811

- 21 GROV UAKTSOMHET OG FORSETT 815
 - 21.1 Betydningen av grov uaktsomhet og forsett 815
 - 21.2 Oversikt over ulike skyldformer 816
 - 21.3 Grensen mellom simpel og grov uaktsomhet 820
 - 21.4 Skjønnsmessig helthetsvurdering 822
 - 21.5 Generelle retningslinjer for vurderingen 823
 - 21.5.1 Momenter fra rettspraksis 823
 - 21.5.2 Faglig nivå 823
 - 21.5.3 Hvilke normer som er brutt 825
 - 21.5.4 Omfanget av kontraktsbruddet 827
 - 21.5.5 Skadeevnen eller skaderisikoen 828
 - 21.5.6 Rådgiverens handlingsalternativ 831
 - 21.5.7 Skyldgraden – bevisst ignoranse 832
 - 21.5.8 Rådgiverens ressursbruk 833
 - 21.6 Særlig om identifikasjon og muligheten for avtalebegrensning 836

- 22 MISLIGHOLDSSANKSJONER 841
 - 22.1 Generelt 841
 - 22.1.1 Misligholdsbegrepet ved profesjonsutøvelse 842
 - 22.1.2 Oversikt over sanksjonssystemet 843
 - 22.2 Forholdet til naturoppfyllelse 843
 - 22.3 Utbedring/Retting 846
 - 22.3.1 Overordnet om retting 846
 - 22.3.2 Oppdragsgivers rett til å forlange utbedring 851
 - 22.3.2.1 Vilkårene for retteplikt – misforholds-
begrensningen 851
 - 22.3.2.2 Rekkevidden av utbedringsplikten og erstatnings-
ansvaret 853
 - 22.3.2.3 Fremgangsmåten ved retting – frist for retting 856
 - 22.3.2.4 Subsidiært ansvar for utbedringskostnader 860
 - 22.3.2.5 Uenighet om ansvaret 865
 - 22.3.3 Rådgiverens rett til å utbedre 867
 - 22.4 Prisavslag 869
 - 22.4.1 Oppdragsgivers rett til prisavslag 869
 - 22.4.2 Beregningen av forholdsmessig prisavslag 870
 - 22.4.3 Forholdet til krav på erstatning 872

INNHOLDSOVERSIKT

- 22.5 Erstatning overfor oppdragsgiver 875
 - 22.5.1 Oversikt over vilkårene for å kreve erstatning 875
 - 22.5.2 Krav om økonomisk tap 877
 - 22.5.2.1 Erstatning for det fulle økonomiske tapet 877
 - 22.5.2.2 Betydningen av handlingsalternativ 878
 - 22.5.2.3 Om fordelsfradrag – betydningen av eventuell berikelse 878
 - 22.5.2.4 Særregel i NS 8403 880
 - 22.5.3 Krav til årsakssammenheng 881
 - 22.5.3.1 Generelt om årsakssammenheng 881
 - 22.5.3.2 Rådgiverens handlingsalternativ 883
 - 22.5.3.3 Betydningen av flere årsaksforhold 884
 - 22.5.3.4 Bevisbyrden for årsakssammenheng 887
 - 22.5.4 Krav til påregnelighet - adekvans 888
 - 22.5.5 Tapsbegrensningsplikt for oppdragsgiver 891
 - 22.5.6 Oppdragsgivers medvirkning til skade eller tap 894
 - 22.5.7 Erstatningsrettslige ansvarsbegrensninger 900
 - 22.5.7.1 Generelt 900
 - 22.5.7.2 Ansvarsgrensene i NS 8401, NS 8402 og NS 8404 903
 - 22.5.7.3 Ansvarsgrensene i NS 8403 904
 - 22.5.7.4 Rekkevidden av ansvarsgrensene 905
 - 22.5.8 Lempning av erstatningsansvaret 906

- 23 FORHOLDET DER FLERE ER ANSVARLIGE 911
 - 23.1 Utgangspunktet om solidaransvar 911
 - 23.2 Subsidiært ansvar ved brudd på tilsyns- og kontrollplikter 912
 - 23.2.1 Ditten-dommen og bakgrunnsretten 912
 - 23.2.2 Det subsidiære ansvaret i rådgiverstandardene 914
 - 23.2.3 Når kan dekning søkes hos byggeleder eller kontrollør? 916
 - 23.2.4 Rekkevidden av det subsidiære ansvaret 919
 - 23.2.5 Forholdet til reklamasjons- og foreldelsesreglene 922
 - 23.3 Krav om felles saksanlegg i NS 8403 922
 - 23.4 Regress mellom flere solidarisk ansvarlige 924

- 24 REKLAMASJON OG FORELDELSE 929
 - 24.1 Oppdragsgivers reklamasjonsplikt 929

- 24.1.1 Generelt 929
- 24.1.2 Relativ reklamasjonsfrist 931
 - 24.1.2.1 Oversikt over de relative reklamasjonsfristene 931
 - 24.1.2.2 Nærmere «uten ugrunnet opphold» 932
 - 24.1.2.3 Nærmere om «rimelig tid» 933
 - 24.1.3.4 Friststart 936
- 24.1.3 Absolutt reklamasjonsfrist 938
 - 24.1.3.1 Fristens lengde 941
 - 24.1.3.2 Objektiv frist 942
 - 24.1.3.3 Fristens utgangspunkt 942
 - 24.1.3.4 Særlig om friststart etter NS 8403 943
- 24.1.4 Særlig om oppdragsgiver som forbruker 945
- 24.1.5 Krav til reklamasjonen 947
 - 24.1.5.1 Innholdsmessige krav til reklamasjonen 947
 - 24.1.5.2 Rekkevidden av reklamasjonen 951
 - 24.1.5.3 Formkrav til reklamasjonen 951
- 24.1.6 Virkningen av feilaktig eller unnlatt reklamasjon 952
- 24.1.7 Unntak ved kvalifisert skyld 952
- 24.1.8 Gjelder det krav til reaksjon etter at det er reklamert? 953
- 24.1.9 Tap av reklamasjonsinnigelsen ved passivitet 954
- 24.1.10 Forholdet til foreldelse 959
- 24.2 Foreldelse av profesjonsansvaret 960
 - 24.2.1 Innledning 960
 - 24.2.2 Deliktansvar eller kontraktsrettslig misligholdsansvar? 961
 - 24.2.3 Foreldelsesfristens lengde og utgangspunkt 962
 - 24.2.3.1 Oversikt 962
 - 24.2.3.2 Formelt utgangspunkt 963
 - 24.2.3.3 Særlig om løpende og sammensatte oppdragsforhold 964
 - 24.2.3.4 Nærmere om skjæringspunktet for friststart 964
 - 24.2.3.5 Typetilfeller for friststart ved rådgivning i bygge- og anleggsprosjekter 967
 - 24.5.3.6 Særlig om foreldelse av ansvars for brudd på tilsyns- og kontrollplikter 970
 - 24.2.4 Tilleggsfrist fra oppdragsgivers kunnskap om kravet 972
 - 24.2.6 Ett års tilleggsfrist 972
 - 24.2.6.1 Både uvitenhet og umulighet 973

INNHALDSOVERSIKT

- 24.2.6.2 Krav til aktsomhet 9474
- 24.3.6.3 Beregning av tilleggsfristen 975
- 24.2.7 Kort om fristavbrudd, prosessvarsling og avtaler om forlengelse av fristen 975
 - 24.2.7.1 Fristavbrudd 975
 - 24.2.7.2 Prosessvarsling 975
 - 24.2.7.3 Avtaler om fristforlengelse 977

- 25 TILBAKEHOLD OG STANSING 981
 - 25.1 Oppdragsgivers rett til tilbakehold i honoraret 981
 - 25.1.1 Tilbakehold i rådgiverens honorarkrav 981
 - 25.1.2 Krav til sammenheng mellom honorarkrav og motkrav 983
 - 25.1.3 Begrensninger i kravets størrelse 985
 - 25.1.4 Rett til å forlange betaling mot sikkerhetstillelse 987
 - 25.2 Rådgiverens rett til tilbakehold og stansing 988
 - 25.2.1 Tilbakehold av rådgiverens ytelse 988
 - 25.2.2 Nærmere om tilbakehold av prosjektmateriale 989
 - 25.2.3 Nærmere om stansing av eget arbeid 989
 - 25.2.4 Krav om varsling 992
 - 25.2.5 Hva med antesipert betalingsmislighold? 993
 - 25.2.6 Avvergelse ved sikkerhetstillelse 994
 - 25.3 Midlertidig beføyelser 995
 - 25.4 Rett til å motregne omtvistede krav 996

- 26 OPPHØR AV KONTRAKTSFORPLIKTELSEN 999
 - 26.1 Overordnet om opphør 999
 - 26.2 Avbestilling 1000
 - 26.2.1 Oppdragsgivers rett til avbestilling 1000
 - 26.2.2 Grensen mot negative endringer 1003
 - 26.2.3 Gjennomføring av avbestillingen 1005
 - 26.2.4 Alminnelig tapsbegrensningsplikt 1006
 - 26.2.5 Rett til bruk av prosjektmateriale ved avbestilling 1008
 - 26.2.6 Erstatningsplikt ved avbestilling 1008
 - 26.2.6.1 Omfanget av erstatningsplikten 1008
 - 26.2.6.2 Erstatningsberegningen 1010
 - 26.2.6.3 Vederlag for utført arbeid 1013
 - 26.3 Rett til å si seg fri fra kontrakten ved langvarig stans 1014

- 26.4 Oppsigelse etter anskaffelsesregelverket 1015
- 26.5 Hevning 1017
 - 26.5.1 Partenes rett til hevning 1017
 - 26.5.2 Nærmere om vesentlig mislighold 1018
 - 26.5.3 Særlig om oppdragsgivers betalingsmislighold 1021
 - 26.5.4 Hevning ved antesipert mislighold 1023
 - 26.5.5 Hevning ved konkurs eller insolvens 1024
 - 26.5.6 Fremgangsmåten ved hevning 1027
 - 26.5.6.1 Krav om særskilt skriftlig varsel 1027
 - 26.5.6.2 Nærmere om angivelsen av rettefrist 1028
 - 26.5.6.3 Krav til varselets innhold for øvrig 1029
 - 26.5.6.4 Særskilt hevningserklæring 1031
 - 26.5.6.5 Konsekvensen av at varslingsreglene ikke er overholdt 1032
 - 26.5.7 Gjennomføring av hevningen 1034
 - 26.5.7.1 Plikt til å stanse utførelsen av oppdraget 1034
 - 26.5.7.2 Rådgiverens rett til vederlag for utført arbeid 1034
 - 26.5.7.3 Oppdragsgivers rett til å få utlevert utarbeidet materiell 1035
 - 26.5.8 Rett til erstatning som følge av hevningen 1035
- 27 OPPFØLGNING I FORHOLD TIL OFFENTLIG MYNDIGHET 1041
- 27.1 Ansvar i forhold til plan- og bygningsloven 1041
 - 27.1.1 Ordningen med ansvarlige foretak 1041
 - 27.1.2 Funksjonene belagt med ansvarsrett og tiltakshavers ansvar 1043
 - 27.1.3 Særlig om rollen som ansvarlig søker 1044
 - 27.1.4 Særlig om rollen som ansvarlig prosjekterende og utførende 1046
 - 27.1.5 Særlig om uavhengig kontroll 1049
 - 27.1.5.1 Kontrollbegrepet 1049
 - 27.1.5.2 Områder for obligatorisk uavhengig kontroll 1050
 - 27.1.5.3 Generelle krav til gjennomføringen av kontrollarbeidet 1052
 - 27.1.5.4 Rekkevidden av kontrollen 1055
 - 27.1.6 Særlige krav til uavhengighet ved ansvarlig kontroll 1056
 - 27.1.7 Kort om offentligrettslige sanksjoner mot ansvarlige foretak 1058

INNHOLDSOVERSIKT

- 27.2 Roller i henhold til byggherreforskriften 1060
 - 27.2.1 Oppgaver innenfor sikkerhet, helse og arbeidsmiljø 1060
 - 27.2.2 Kravet til uavhengighet i forhold til byggherreforskriften 1064
- 27.3 Kort om den privatrettslige siden av offentligrettslige forpliktelser 1065

- 28 TREDJEMANNSANSVAR 1071
 - 28.1 Ansvar utenfor kontrakt 1071
 - 28.1.1 Innledning 1071
 - 28.1.2 Alminnelig culpaansvar 1072
 - 28.1.3 Informasjonsansvaret 1075
 - 28.1.4 Nærmere om ansvaret for svikt i offentlige kontrollfunksjoner 1079

- 29 KORT OM TVISTELØSNING 1088
 - 29.1 Forsøk på tvisteløsning i minnelighet 1089
 - 29.2 Tvisteløsning ved rettslige skritt 1090
 - 29.3 Saksanlegg mot flere ansvarlige 1093

- 30 REGISTRE 1097
 - Forkortelser 1097
 - Standardiserte kontraktvilkår og byggblanketter 1099
 - Oversikt over standardbestemmelser 1101
 - NS 8401 1101
 - NS 8402 1104
 - NS 8403 1106
 - NS 8404 1109
 - NS 8405 1111
 - NS 8406 1114
 - NS 8407 1114
 - Speil mellom de ulike rådgiverstandardene 1117
 - Lovregister 1117
 - Domsregister 1128
 - Litteraturoversikt 1139
 - Stikkordsregister 1159

Rådgiverrett

Om rådgivning i bygge- og anleggsprosjekter

Denne fremstillingen tar for seg de sentrale rettslige sidene ved rådgivning i bygge- og anleggsprosjekter. Hovedfokus er forholdet mellom rådgiveren og dennes oppdragsgiver enten denne er byggherre eller totalentreprenør. I tillegg behandles forholdet til offentlig myndighet og utenforstående tredjemenn.

Med «rådgivere» menes selvstendige oppdragstakere som påtar seg å bistå i prosjektet. Rådgiverkontraktene NS 8401, NS 8402, NS 8403 og NS 8404 behandles i full bredde. I tillegg behandles bakgrunnsretten – og således hva som gjelder der standard-avtalene ikke gir svar eller ikke er vedtatt. Fremstillingen er oppbygget tematisk. Blant temaene er rådgiverens ytelser, herunder krav til prosjekterende, prosjektledere, rådgivende ingeniører, byggeledere, uavhengige kontrollører og ulike koordinatører. Rettigheter og plikter. Oppdragsgivers medvirkning. Fullmaktsforhold. Forsikring. Vederlagsformat. Endringsregime. Fremdrift og forsinkelse. Mislighold. Opphavsrett, herunder vern av bygningskunst. Bruk av BIM. Direktekrav. Tiltransport. Overføring av risiko. Informasjonsansvaret. Forholdet til entreprenøren som prosjekterende. Byggherreforskriften og forholdet til ansvarsrett. Ikke minst står det mye om profesjonsansvaret generelt.

Forfatteren, Anne Cathrine Røed (f. 1968) har skrevet flere juridiske fagbøker, herunder kommentarboken «Foreldelse av fordringer», som utkom i fjerde utgave i to bind høsten 2019. Hun har vært advokat i bortimot 25 år, og fikk møtaret for Høyesterett i 2008. Hun har også sertifisering som utenrettslig megler, og har lang erfaring som foredragsholder, oppmann og voldgiftsdommer. I 2020 etablerte hun egen virksomhet i Advokatfirma LAGATA. Boken «Rådgiverrett» kan sees i sammenheng med hennes bok «Byggeleder- og konsulent-avtaler» som utkom i 2006.

ISBN 978-82-997109-2-6

JUSTINIAN